

Navodila za programsko opremo

Spletni brskalnik Mozilla Firefox

Didaktično gradivo

Avtorja navodil: Iztok Osredkar, Dijana Osredkar
Datum: September 2007

Center odprte kode Slovenije

Spletna stran: <http://www.coks.si/>

Elektronski naslov: podpora@coks.si

Telefon: 02 4216153

Središče za izmenjavo znanja – Inštitut OKO

Središče za izmenjavo znanja in pomoč uporabnikom - Inštitut OKO (v nadaljevanju inštitut) se bo ukvarjalo z delom na področju znanosti, izobraževanja in raziskovanja. Inštitut želi postati središče za izmenjavo znanja na področju odprtokodnih rešitev.

Namen inštituta je povezovanje in integracija strokovnjakov z različnih raziskovalnih, uporabniških in izobraževalnih področij ter razvoj in podpora raziskovalnega razvojnega dela. Inštitut bo tako oblikoval in izvajal izobraževalne ter raziskovalne razvojne programe, pomembne za spodbujanje družbenega, gospodarskega, tehnološkega, znanstvenega in kulturnega razvoja. Prav tako želi inštitut spodbujati in aktivno podpirati povezave med šolstvom ter gospodarstvom in javno upravo na osnovi skupnih projektov.

Inštitut ima cilj vključiti odprtokodne operacijske sisteme ter ostale splošne odprtokodne programske opreme v vzgojo in izobraževanje, uporabo odprtokodne programske opreme v podjetništvu, javni upravi in v civilni družbi, saj so posledica uporabe take opreme veliki prihranki pri nabavah strojne in systemske programske opreme, cenejša informacijska tehnologija in izogibanje monopolnim rešitvam.

Več podatkov lahko najdete na spletni strani <http://www.institut-oko.si>

Direktor: Iztok Osredkar

COKS – Center Odprte Kode Slovenije

Center odprte kode Slovenije (COKS) je nacionalni vzpodbujevalec razvoja, uporabe in znanja o odprtokodnih tehnologijah in rešitvah. Razvojno podporni Center Odprte Kode Slovenije centralizirano nudi uporabnikom storitve pomoči in podpore ter zagotavlja rešitve za potrebe javnega in zasebnega sektorja.

Spletni naslov: <http://www.coks.si>

Sodelujoče organizacije

Ustanovitelji COKS so združeni v konzorcij, ki ga sestavljajo naslednje organizacije:

- Agenda d.o.o., Maribor
- Univerza v Mariboru, Fakulteta za elektrotehniko, računalništvo in informatiko, Maribor
- Univerza na Primorskem, Fakulteta za Management, Koper
- Inštitut OKO, Velenje
- Inštitut Spark, Beltinci
- Inštitut IPROK, Maribor
- Nevron d.o.o., Ljubljana
- Šolski center Velenje

Kazalo vsebine

UVOD	2
Središče za izmenjavo znanja – Inštitut OKO.....	2
COKS – Center Odprte Kode Slovenije.....	2
1. INTERNET	5
1.1. PRIDOBLJENO ZNANJE.....	5
1.2. NEKAJ OSNOVNIH IDEJ IN POUČENJ.....	5
1.2.1. INTERNETNA IMENA.....	6
1.2.2. SVETOVNI SPLET - WWW.....	9
1.2.3. SPLETNI ODJEMALEC.....	9
1.2.4. SPLETNI STREŽNIK.....	9
1.3. VPRAŠANJA.....	11
2. ISKANJE INFORMACIJ NA SVETOVNEM SPLETU	12
2.1. PRIDOBLJENO ZNANJE.....	12
2.2. ISKANJE INFORMACIJ IN SPLETNI ISKALNIKI.....	12
2.3. VPRAŠANJA.....	14
3. BRSKALNIK MOZILLA FIREFOX	15
3.1. PRIDOBLJENO ZNANJE.....	15
3.2. PREDSTAVITEV.....	15
3.2.1. ZGODOVINA.....	15
3.2. PRIPRAVA ZA NAMESTITEV.....	16
3.4. POSTOPEK NAMESTITVE.....	17
3.5. DELOVNO OKOLJE IN PRIVZETE NASTAVITVE.....	19
3.5.1. MENIJI.....	19
3.5.1. ORODNA VRSTICA.....	19
3.5.3. ODPIRANJE SPLETNE STRANI.....	19
3.5.3.1. Uporaba funkcije naprej/nazaj.....	19
3.5.3.2. Določitev domače strani.....	20
3.5.3.3. Shranjevanje spletne strani.....	20
3.5.3.4. Tiskanje spletne strani.....	21
3.5.4. PRILAGODITEV ORODNE VRSTICE.....	21
3.5.4.1. Dodajanje gumbov.....	21
3.5.4.2. Iskanje nedavno obiskanih strani (zgodovina).....	22
3.5.4.3. Dodajanje iskalnih pogonov.....	22
3.5.4.4. Dodajanje zaznamkov.....	23
3.5.4.5. Dodajanje živih zaznamkov.....	23
3.5.4.6. Zamenjava teme.....	23
3.5.4.7. Stalni prikaz zavihka.....	24
3.5.4.8. Uporaba zavihkov.....	24
3.5.4.9. Razširitve.....	25
4. PREDNOSTI BRSKALNIKA MOZILLA FIREFOX	26
4.1. BRSKANJE Z ZAVIHKI – HITREJE, UDOBNEJE, PREGLEDNEJE.....	27
4.2. ZAVRAČANJE POJAVNIH OKEN.....	27
4.3. PRILAGODLJIVE ORODNE VRSTICE.....	27

4.4. IZBOLJŠANE MOŽNOSTI ISKANJA.....	28
4.5. HITRA IN UDOBNA STRANSKA VRSTICA.....	28
5. NAČINI ISKANJA.....	28
5.1. ZAHTEVNEJŠE TEHNIKE ISKANJA.....	29
5.1.1. "FRAZA".....	29
5.1.2. "KLICAJ".....	29
5.1.3. "PLUS/MINUS +/-".....	29
5.1.4. "AND, OR, NOT".....	29
5.1.5. "PO POLJIH".....	29
6. NALOGE ZA PONOVIŠTEV.....	30
7. POGOJI UPORABE.....	32

1. INTERNET

1.1. PRIDOBLENJE ZNANJE

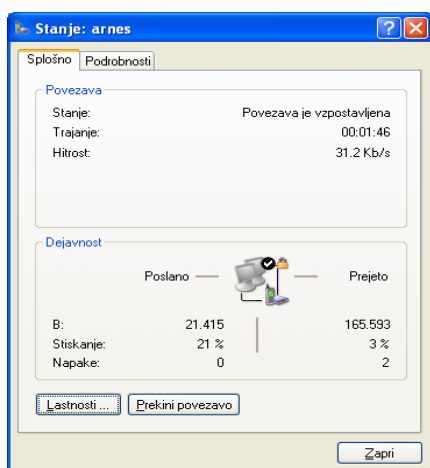
Po opravljeni vaji boste:

- ✓ poznali kaj je internet;
- ✓ poznali, kako se računalniki identificirajo na omrežju;
- ✓ vedeli, kaj je to svetovni splet;
- ✓ vedeli, kaj so internetni odjemalci;
- ✓ vedeli, zakaj je potreben spletni strežnik.

1.2. NEKAJ OSNOVNIH IDEJ IN Poudarkov

Internet je največje svetovno omrežje, v katerega je povezanih na tisoče računalniških omrežij sposobnih medsebojne komunikacije, saj vsi "govorijo" isti jezik, ki je zasnovan na protokolu TCP/IP (Transmission Control Protocol / Internet Protocol).

Slika 1: Povezava računalnika z omrežjem

storitev WWW, saj omogoča dostop do nepregledne množice koristnih, zanimivih in tudi popolnoma neuporabnih podatkov.

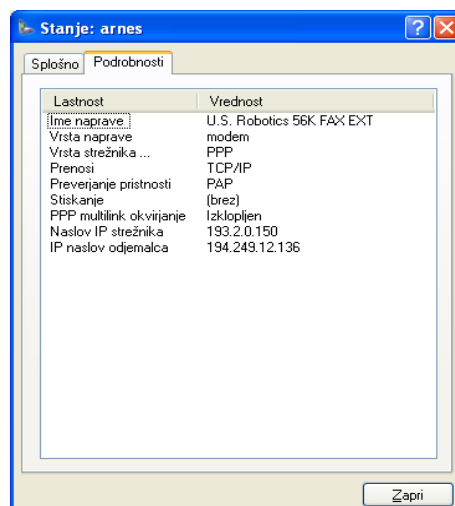
Če ima računalnik povezavo na internet, pomeni troje:

1. uporablja protokol TCP/IP,
2. ima svojo IP številko,
3. lahko pošilja IP pakete vsem računalnikom, ki so priključeni na internet.

V internet so vključena velika omrežja, regionalna omrežja, lokalna omrežja na univerzah in raziskovalnih institucijah. Omrežja so medseboj povezana z usmerjevalniki (routers), podatkovni promet pa se odvija z veliko hitrostjo in vse aktivnosti se dogajajo v realnem času.

Uporabniki katerega koli dela internetovega omrežja lahko dosežejo katere koli druge uporabnike na preostalih delih. Preko pretvornikov (gateways) pa internet komunicira z omrežji, ki niso njegov sestavni del kot npr. UUNET (Unix-to-Unix NETwork) in BITNET (Because It's Time to Network).

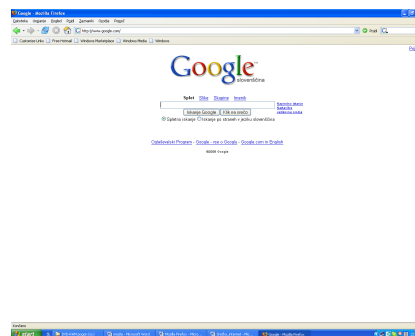
Danes velja internet za informacijsko avtocesto, kar je zlasti sinonim za

Slika 2: Podatki o omrežju

Za uporabnika priključek pomeni možnost uporabe naslednjih storitev:

1. svetovnega spleta,
2. elektronske pošte,
3. prenosa datotek,
4. oddaljenega prijavljanja,
5. uporabe konferenčnih sistemov (novic),
6. klepeta.

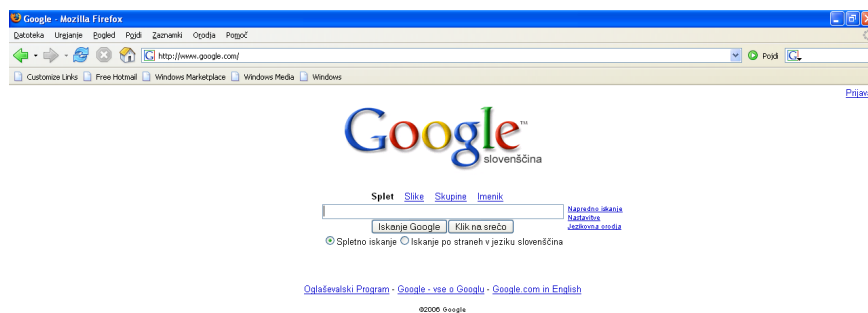
Slika 3: Google iskalnik

1.2.1. INTERNETNA IMENA

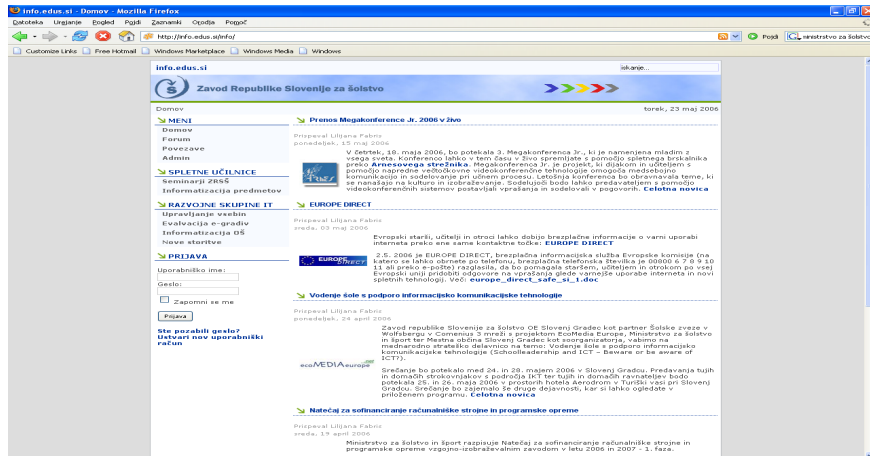
Internetna imena in naslovi služijo za identifikacijo vsakega računalnika v omrežju. Splošna oblika imena računalnika je **nekje.področje**. Del imena nekje pove sistem ali lokacijo, področje pa vrsto organizacije ali državo, v kateri se nahaja spletni strežnik.

Vrste organizacij so:

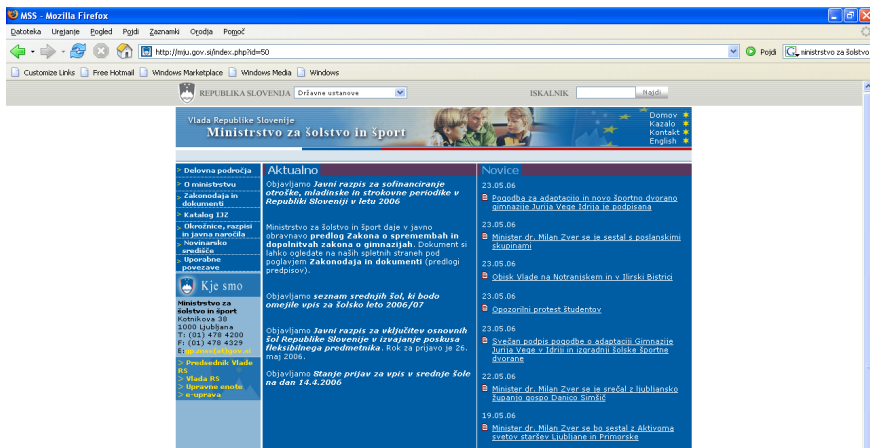
- a) **com** – družba ali komercialna organizacija
- b) **edu** – izobraževalna ustanova
- c) **gov** – vladna ustanova
- d) **net** – ponudnik omrežnih storitev
- e) **org** – privatna organizacija
- f) **mil** – vojaška ustanova

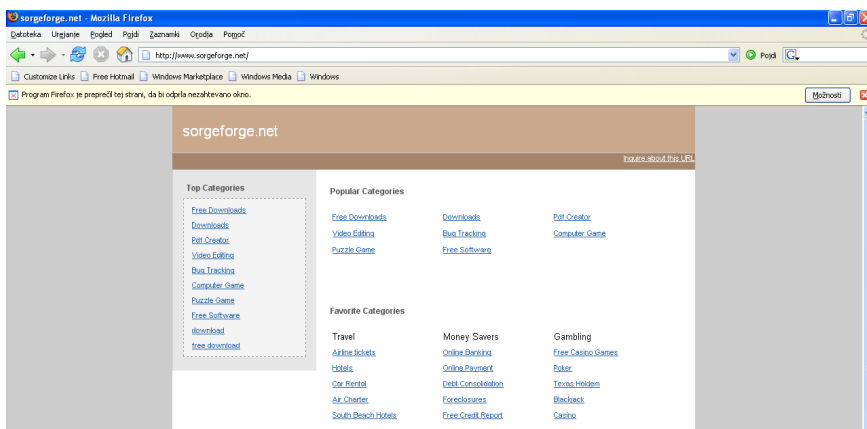
Slika 4: **com** – družba ali komercialna organizacija

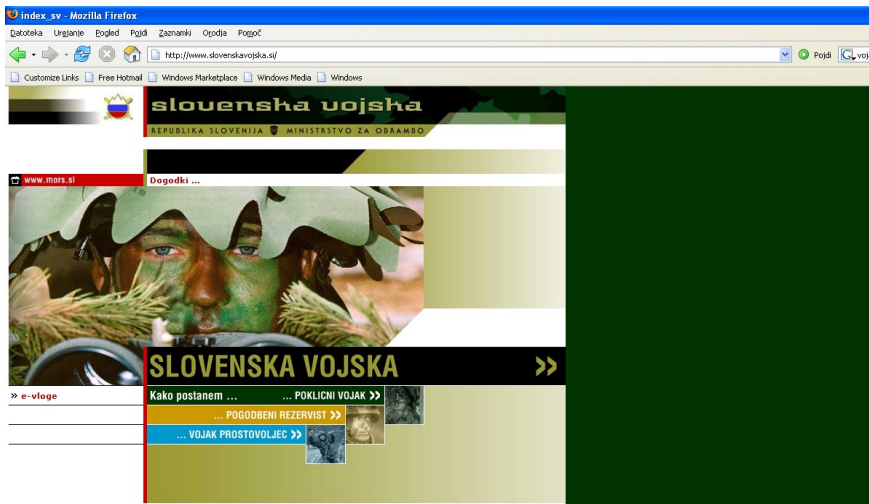
Slika 5: edu – izobraževalna ustanova

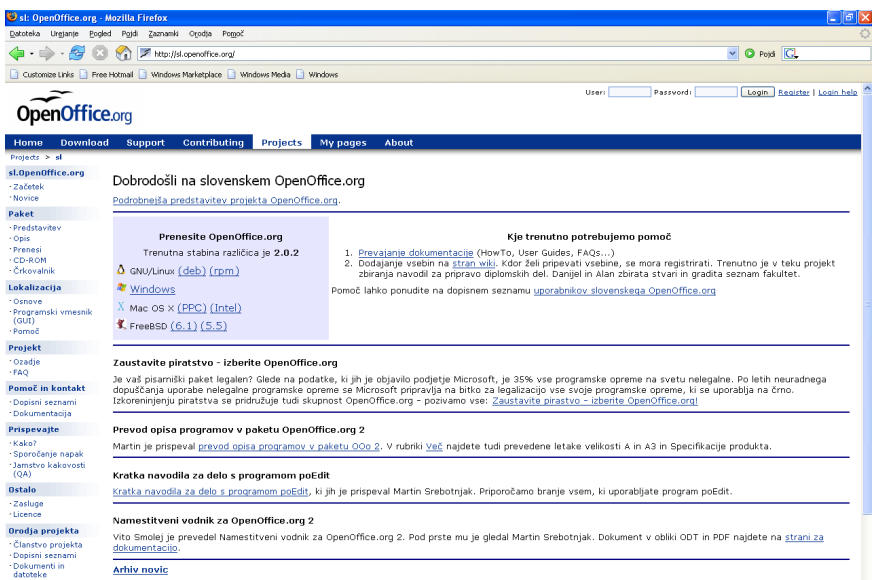
Slika 6: gov – vladna ustanova

Slika 7: net – ponudnik omrežnih storitev

Slika 8: mil – vojaška ustanova

Slika 9: org – privatna organizacija

Izven ZDA je področje običajno dvočrkovna koda države, kakršna je določena pri mednarodni organizaciji za standardizacijo, npr.

- **au** – Avstralija
- **ca** - Kanada
- **ch** - Švica
- **fi** - Finska
- **si** - Slovenija
- **at** - Avstrija
- **fr** - Francija
- **uk** - Velika Britanija
- **de** - Nemčija
- **jp** - Japonska
- **il** - Izrael
- **hr** - Hrvaška

Slika 10: Slovenski portal z končnico **si**

1.2.2. SVETOVNI SPLET - WWW

Svetovni splet predstavlja mehanizem za dostop do med seboj povezanih in prepletenih dokumentov, ki so shranjeni na tisočih računalnikov po celotnem internetu. Zaradi preproste uporabe, privlačne grafike in razpoložljivosti vseh vrst informacij je svetovni splet danes sinonim za internet.

1.2.3. SPLETNI ODJEMALEC

Uporabnik svetovnega spleta vidi množico dokumentov ali spletnih strani. Spletna stran vsebuje besedilo, slike in povezave do drugih spletnih strani. Za dostop potrebujemo program - pregledovalnik. Pregledovalnik prenese zahtevano stran, interpretira njeno vsebino in jo prikaže uporabniku. Obenem lahko vsebuje tudi uporabniški agent elektronske pošte in bralnik novic.

Značilnost spletnih strani so **hiperpovezave** - Poudarjeni deli besedila (običajno), ki uporabnika pripeljejo do drugih spletnih strani. Uporabnik izbere povezavo s klikom miške ali pritiskom tipke **enter** in s tem ukaže pregledovalniku, naj naloži spletno stran, na katero kaže povezava. Besedilo, ki vsebuje hiperpovezave, imenujemo hipertekst. Poleg besedila lahko vlogo povezave igrajo tudi slike ali deli slik (občutljive slike).

1.2.4. SPLETNI STREŽNIK

Na vsaki spletni lokaciji teče strežniški proces, ki čaka na zahteve za povezavo. Odjemalci, ki pošiljajo zahteve, so navadno pregledovalniki. Ko se zveza vzpostavi, odjemalec pošlje eno zahtevo (prenos spletne strani) in strežnik pošlje odgovor (npr. spletno stran), nakar se zveza poruši. Protokol, ki opredeljuje veljavne zahteve in odgovore, se imenuje **HTTP (Hyper Text Transfer Protokol)**.

Spletni naslovi (**URL - Uniform Resource Locator**) so sestavljeni iz treh delov ločenih med seboj s poševnimi črtami, npr. naslov **http://www.ijs.si/slo/ljubljana/castle.html** je sestavljen iz naslednjih delov:

- ime protokola (http - Hyper Text Transfer Protokol),
- ime spletnega strežnika (www.ijs.si) oz. domena računalnika,
- ime in pot do datoteke s spletno stranjo (slo/ljubljana/castle.html).

Primeri spletnih naslovov z različnimi protokoli:

Protokol	Uporaba	Primer
http	spletna stran	http://www.ijs.si/
ftp	prenos datotek	ftp://ftp.arnes.si/
file	lokalna datoteka	C:\clanki\clanek.txt ali file://c:/clanki/clanek.txt
news	novičarska skupina	
gopher	gopher	gopher://gopher.ifs.hr:70/1
mailto	pošiljanje pošte	mailto:martin.krpan@vrh.sv-trojica.si
telnet	oddaljeno prijavljanje	telnet://www.w3.org:80

Pogosto opazimo spletne naslove, ki jim manjka ime datoteke, na primer **http://www.ijs.si/slo/**

V tem primeru gre za vnaprej določeno datoteko, navadno z imenom **index.html** ali **index.php** ipd.

Omenimo še, kaj se zgodi od trenutka, ko uporabnik klikne na povezavo do trenutka, ko se na zaslonu prikaže zahtevana spletna stran:

1. pregledovalnik poišče naslov URL izbrane hiperpovezave;
2. pregledovalnik vpraša imenski strežnik za IP številko;
3. imenski strežnik pošlje odgovor - IP številko;
4. pregledovalnik vzpostavi TCP povezavo na to IP številko;
5. pregledovalnik pošlje zahtevo za prenos izbrane strani;
6. strežnik pošlje zahtevano datoteko;
7. sledi rušenje povezave;
8. pregledovalnik prikaže besedilo spletne strani;
9. pregledovalnik eno za drugo prenese in prikaže še slike na tej spletni strani (za vsako posebej vzpostavi novo TCP povezavo, pošlje zahtevo, prejme sliko in nato poruši povezavo).

1.3. VPRAŠANJA

1. Internet je največje svetovno omrežje, v katerega je povezanih na tisoče prostovoljcev.
 - a) drži
 - b) ne drži
2. Omrežja so medseboj povezana z usmerjevalniki (routers), podatkovni promet pa se odvija z veliko hitrostjo in vse aktivnosti se dogajajo v realnem času.
 - a) drži
 - b) ne drži
3. Danes velja internet za informacijsko avtocesto, kar je zlasti sinonim za storitev WWW, saj omogoča dostop do nepregledne množice koristnih, zanimivih in tudi popolnoma neuporabnih podatkov.
 - a) drži
 - b) ne drži
4. Internetna imena in naslovi služijo za identifikacijo vsakega računalnika v omrežju.
 - a) drži
 - b) ne drži
5. Svetovni splet predstavlja mehanizem za dostop do med seboj povezanih in prepletenih dokumentov, ki so shranjeni na tisočih računalnikov po celotnem internetu.
 - a) drži
 - b) ne drži
6. Spletna stran vsebuje besedilo, slike in povezave do drugih spletnih strani.
 - a) drži
 - b) ne drži
7. Besedilo, ki vsebuje hiperpovezave, imenujemo hiperaktivnost.
 - a) drži
 - b) ne drži
8. Na vsaki spletni lokaciji teče strežniški proces, ki čaka na zahteve za povezavo.
 - a) drži
 - b) ne drži
9. Katera končnica v spletnem naslovu predstavlja Slovenijo?
 - a) **fi**
 - b) **si**
 - c) **at**
 - d) **fr**

2. ISKANJE INFORMACIJ NA SVETOVNEM SPLETU

2.1. PRIDOBLENJO ZNANJE

Po opravljeni vaji boste:

- ✓ vedeli, zakaj se gradijo indeksne podatkovne baze;
- ✓ vedeli, zakaj pravimo programom, ki iščejo informacije, spletni iskalniki;
- ✓ vedeli, zakaj so potrebni spletni iskalniki;
- ✓ znali nastaviti iskalnike;
- ✓ znali urejati zaznamke;
- ✓ znali dodajati nove funkcije;
- ✓ znali spreminjati predloge.

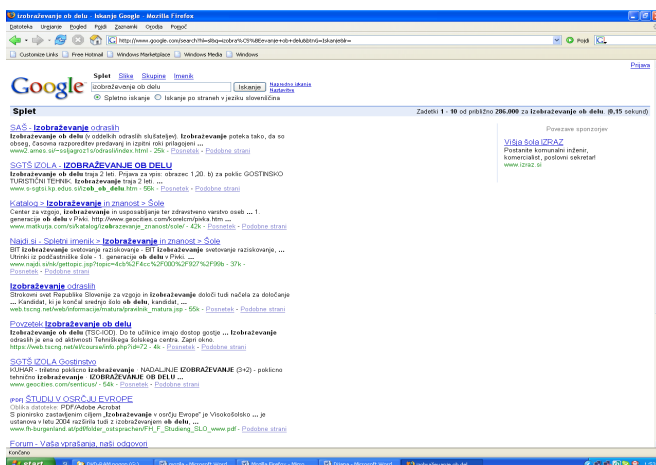
2.2. ISKANJE INFORMACIJ IN SPLETNI ISKALNIKI

Svetovni splet vsebuje nepojmljivo količino informacij, vendar njegova narava uporabniku prav nič ne olajšuje iskanja točno določene informacije. Nekateri večji strežniki zato gradijo indeksno podatkovno bazo celotnega omrežja in nudijo uporabnikom možnost iskanja po njej. Programom, ki iščejo informacije po omrežju, pravimo spletni iskalniki.

Največja težava, s katero se srečujejo iskalniki, je skoraj neobvladljivo veliko število spletnih strani širom po strežnikih in dejstvo, da se strani ves čas spreminjajo, izginjajo in pojavljajo nove. Iskalnik namreč potrebuje tabelo, kjer je za vsako spletno stran shranjen njen spletni naslov in kazalec na njen vsebinski naslov, skladišče vsebinskih naslovov ter seznam ključnih besed.

Grajenje indeksa poteka v dveh korakih:

- iskanje vseh obstoječih spletnih strani
- indeksiranje ključnih besed.

Slika 11: Iskanje z Googlom

V drugem koraku gre iskalnik eno za drugo prek vseh najdenih spletnih strani in sproti v seznam ključnih besed na ustrezna mesta dodaja kazalce na spletne strani.

Iskalnik lahko indeksira spletne strani glede na njihov naslov, na ključne besede (določil jih je pisec spletne strani) ali na celotno vsebino - poišče besede, ki se najpogosteje pojavljajo. Prva možnost je

najpreprostejša, a daje najslabše rezultate. Tudi časovno in prostorsko je zelo zahtevna. Ko uporabnik vnese ključno besedo v obrazec za iskanje podatkov, jo program na iskalnikovi lokaciji poišče v seznamu ključnih besed. Po potrebi opravi še logične funkcije - konjunkcijo ali disjunkcijo in prenese uporabniku rezultat - spletne naslove iz svojega seznama ključnih besed.

Pri gradnji indeksa lahko nastopi več težav:

- nekateri spletni naslovi niso več veljavni;
- nekateri strežniki trenutno niso dosegljivi (čakanje na njihov odziv povzroča velike zakasnitve);
- nekaterih lokacij iskalnik preprosto ne najde;
- nekaterih dokumentov ni možno indeksirati (na primer zvočne datoteke). Nekatere strani nimajo določenega naslova ali ključnih besed ali pa te nimajo zveze z vsebino (na primer John's Page - Janezova stran.);
- pomanjkanje pomnilnega prostora;
- celoten proces lahko traja predolgo.

Seznam iskalnikov:

- <http://www.lycos.com>
- <http://www.altavista.com>
- <http://www.hotbot.com>
- <http://www.infoseek.com>
- <http://www.cs.colorado.edu/www>
- <http://www.yahoo.com>
- <http://webcrawler.com>
- <http://www.excite.com>
- <http://www.google.com>
- <http://www.netguide.com>

Spletne strani na slovenskih strežnikih lahko iščemo na naslovih:

- <http://www.najdi.si>
- <http://www.slowwwenija.si>
- <http://www.matkurja.com>

Če iščemo informacije o storitvah ali izdelkih nekega podjetja, velja poskusiti z naslovom:

- www.ime-podjetja.com ali (v Sloveniji) www.ime-podjetja.si.

Na primer:

- <http://www.microsoft.com>
- <http://www.fiat.com>
- <http://www.javor-pivka.si>
- <http://www.sony.com>
- <http://www.cocacola.com>
- <http://www.mercator.si>

Sicer pa poskusimo z različnimi iskalniki in različnimi kombinacijami iskalnih nizov. Sprehodimo se po kategorijah ali pa poiščimo stran z vsebino, ki se le delno ujema z iskano. Potem sledimo povezavam s te strani na strani s sorodno vsebino, od teh še naprej v globino in širino in takoj bomo našli vsaj nekaj.

2.3. VPRAŠANJA

10. Svetovni splet vsebuje nepojmljivo količino informacij, vendar njegova narava uporabniku prav nič ne olajšuje iskanja točno določene informacije.
 - a) drži
 - b) ne drži

11. Največja težava, s katero se srečujejo iskalniki, je skoraj neobvladljivo veliko število spletnih strani širom po strežnikih in dejstvo, da se strani ves čas spreminjajo.
 - a) drži
 - b) ne drži

12. Grajenje indeksa poteka v dveh korakih.
 - a) drži
 - b) ne drži

13. Iskalnik lahko indeksira spletne strani glede na njihov naslov.
 - a) drži
 - b) ne drži

14. Gradnja indeksa poteka brez težav:
 - a) drži
 - b) ne drži

15. Kateri od navedenih spletnih naslovov ni spletni iskalnik?
 - a) <http://www.altavista.com>
 - b) <http://www.yahoo.com>
 - c) <http://www.najdi.si>
 - d) <http://www.arnes.si>

3. BRSKALNIK MOZILLA FIREFOX

3.1. PRIDOBLENJE ZNANJE

Po opravljeni vaji boste:

- ✓ poznali Mozilla Firefox brezplačni brskalnik;
- ✓ poznali zgodovino brskalnika Mozilla Firefox;
- ✓ znali namestiti brskalnik Mozilla Firefox;
- ✓ znali nastaviti delovno okolje brskalnika;
- ✓ spoznali uporabo orodne in menijske vrstice ter si znali prilagoditi le te;
- ✓ v primeru težav znali poiskati pomoč pri delu.

3.2. PREDSTAVITEV

Mozilla Firefox je odprtokodni spletni brskalnik. Odprta koda postaja zadnje čase vedno bolj vroča tema. Prednosti odprte kode pred "zaprtimi" komercialnimi programi so ogromne. Te se še kako poznajo tudi na Firefoxu: je brezplačen, razvija ga na tisoče prostovoljcev po vsem svetu, preveden je v več kot 30 jezikov, teče pa vsaj na osmih različnih strojnih platformah. Razvija se neverjetno hitro, prav tako hitro pa so odpravljene tudi morebitne najdene varnostne luknje.

Slika 12: Maskota brskalnika

Opremljen je z vsemi funkcijami sodobnih brskalnikov:

1. omogoča brskanje z zavihki
2. preprečuje odpiranje ne zaželenih oken
3. ima vgrajen iskalnik, z možnostjo dodajanja iskalnih pogonov
4. ne nalaga škodljivih ActiveX kontrolerjev
5. podpira žive zaznamke
6. ima vgrajen pobiralnik datotek (download manager)
7. je zelo prilagodljiv, z možnostjo enostavnega dodajanja novih funkcij
8. spreminjanje videza s temami
9. ...

Več o razvoju Firefoxa si lahko preberete na [Mozillini spletni strani](#).

3.2.1. ZGODOVINA

Eden prvih (prvi je bil razvit za operacijski sistem NeXTStep in ni imel nekega posebnega imena) in splošno razširjenih spletnih brskalnikov je bil Mosaic. Njegova razvijalca sta nato ustvarila Netscape, ki je vpeljal večino funkcij današnjih brskalnikov. Netscape je imel dolgo let večinski tržni delež, kar je Microsoft opazil in z zlorabo svojega monopola pri namiznih operacijskih sistemih ga je počasi uspel ujeti in nato tudi izpodrinuti.

Leta 1998 so se pri Netscapu odločili, da izdajo kodo svojega brskalnika javnosti, iz katere je nato počasi nastal odprtokodni brskalnik Mozilla. A pot od Netscapa do Mozille je bila dolga in trnava. Izvorna koda Netscapa se je izkazala za zelo zapleteno, prvotni projekt Mozilla.org je propadel. Zdelo se je, da je usoda nekdanj vodilnega brskalnika dokončno zapečaten. Toda zelo

nepričakovano je ameriško podjetje AOL kupilo ostanke Netscapa in finančno podprlo programerje Mozille. Štiri leta pozneje je končno izšla končana različica.

Ker se je Davu Hyattu in Blaku Rossu zdela Mozilla preveč „glomazna“, saj je vsebovala še kup drugih stvari, ki za samo brskanje po spletu niso potrebne (poštni odjemalec, irc klepetalnik, urejevalnik spletnih strani in drugo ...), sta začela razvijati "lahko" različico, takrat imenovano Pheonix. Zaradi sporov z drugimi blagovnimi znamkami se je Pheonix dvakrat preimenoval, na koncu pa postal Firefox.

Uradni izid končne različice Firefox je bil 9. novembra 2004. Od takrat je bil s spleta pobran že več kot 50-milijonkrat. V petih mesecih je uspel sedaj vodilnemu Microsoftovemu brskalniku odvzeti že več kot 12 % tržni delež, po nekaterih statistikah pa tudi do 25 %. Od tod tudi Firefoxov slogan: *Take back the web* - vrnimo splet nazaj v prave roke!

3.2. PRIPRAVA ZA NAMESTITEV

Namestitev Firefox je nadvse enostavna.

Namestitev je razdeljena na tri dele:

1. prenos iz interneta
2. razširjanje prenesene datoteke
3. zagon namestitvene datoteke in namestitev

- Oddeskajte na

<http://www.mozilla.com/firefox/>

- Poiščite zelen okvirček, v katerem piše **Download Firefox**. Strežnik avtomatično zazna vaš operacijski sistem in jezik. Na slikici spodaj piše **1.5.0.3 for Windows, Slovenian**. Če z izbiro niste zadovoljni, si lahko s klikom na **Other Systems and Languages** izberete kaj drugega, sicer pa kliknite **Download Firefox** in pričnete s prenosom.

- Datoteko shranite kamor koli, lahko kar na namizje.

Slika 13: Stran za prenos Mozille Firefox

Slika 14: Prenos Mozille Firefox

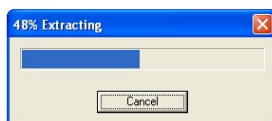
3.4. POSTOPEK NAMESTITVE

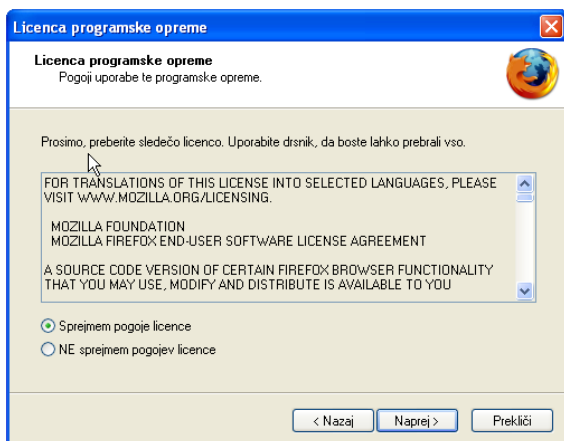
Firefox Setup
1.5

Slika 15:
Namestitvena
datoteka

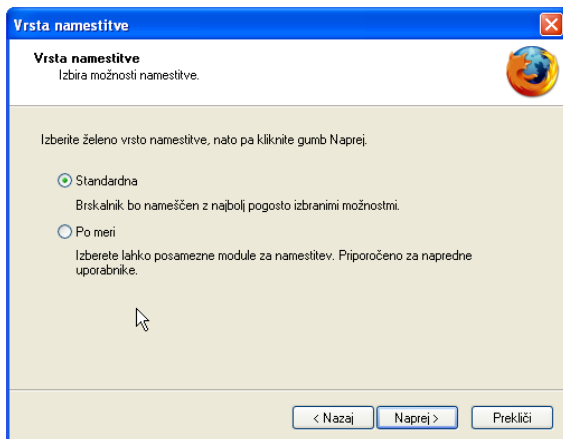
Po prenosu datoteke s spleta pričnemo z nameščanjem brskalnika. Postavimo se v mapo, kjer se nahaja namestitvena datoteka. S klikom na datoteko Firefox Setup pričnemo z nameščanjem brskalnika Mozilla Firefox. Na ekranu se nam lahko pojavi sporočilo operacijskega sistema. Opozorilo je varnostne narave, zato nadaljujemo s pritiskom na gumb **Zaženi**. Prične se postopek namestitve. Najprej se pojavi okno za razširjanje.

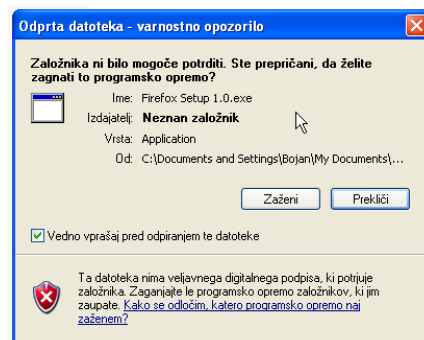
Slika 17: Razširjanje
namestitvene datoteke

Slika 19: Licenčni pogoji

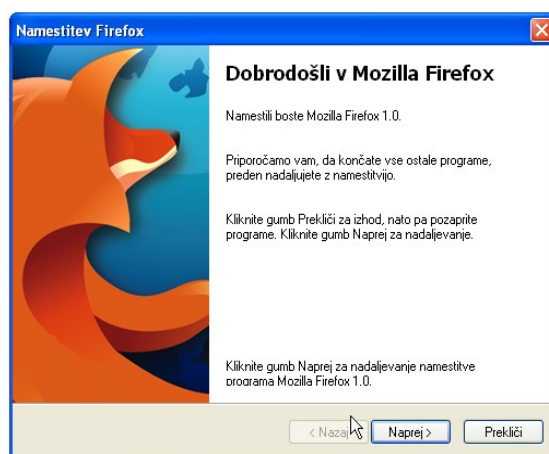

Slika 20: Izbira namestitve

Slika 16: Opozorilo OS Windows

Pojavi se pozdravno okno in navodila za nadaljevanje nameščanja Mozille Firefox. Nameščanje nadaljujemo s pritiskom na gumb **Naprej**.

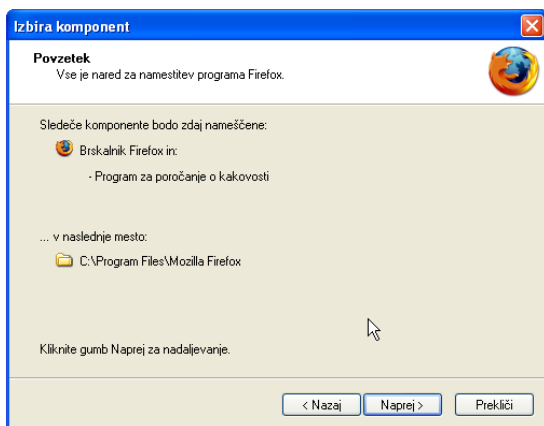

Slika 18: Začetek namestitve

V

nadaljevanju nam namestitveni sistem ponudi licenčne pogoje. Licenčne pogoje lahko preberemo. S klikom na **Sprejem pogoje licence** sprejmemo licenčne pogoje in nadaljujemo z namestitvijo. Kliknemo na gumb **Naprej**.

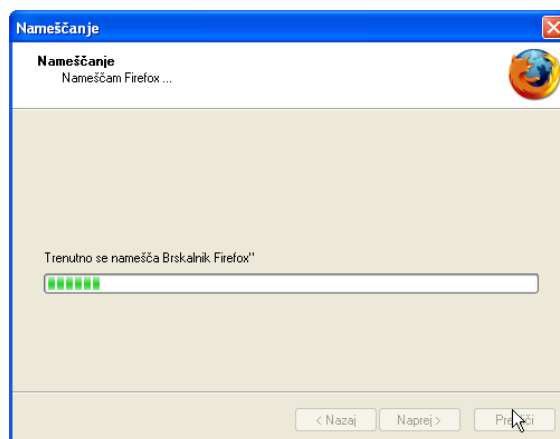
Sledi izbira namestitve. Lahko izbiramo med ponujeno standardno namestitvijo ali izberemo možnost po meri. Priporočena je standardna možnost, zato nadaljujemo z namestitvijo. Kliknemo na gumb **Naprej**.

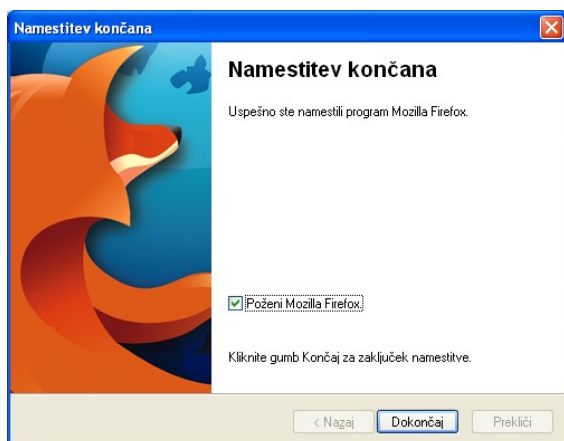
Slika 21: Povzetek izbir

Namestitveni sistem nam sporoči naslednji korak namestitve. Po potrditvi koraka se prične nameščanje na disk. Sistem namestitve nam sporoča, kam bo namestil Mozilla Firefox. Ker smo izbrali standardno namestitev, se bo Mozilla Firefox namestila v mapo program files. Nadaljujemo s pritiskom na gumb **Naprej**.

Prične se nameščanje Mozille Firefox. Grafični trak nam ponazarja potek namestitve.

Slika 22: Nameščanje brskalnika

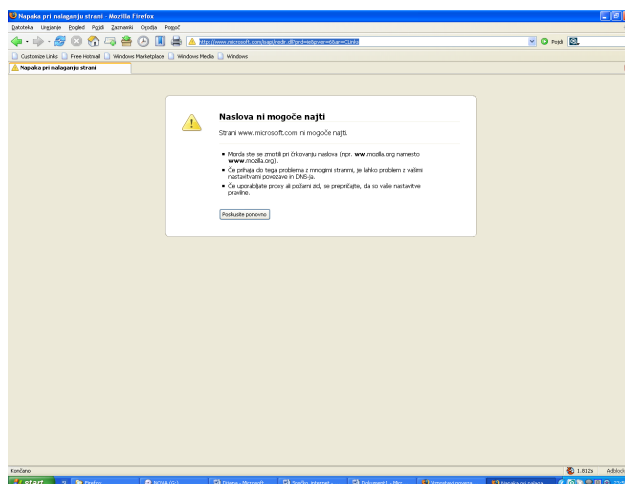
Slika 23: Zaključek namestitve

Po namestitvi nam namestitveni sistem sporoči, da smo uspešno namestili Mozilla Firefox. Ponudi nam možnost zagona Mozille Firefox. Ob izbiri opcije se nam bo ob končanju namestitve avtomatično odprl brskalnik.

Namestitev dokončamo s klikom na gumb **Dokončaj**.

Po kliku **Dokončaj** se avtomatično zažene brskalnik Mozilla Firefox.

Ob namestitvi se na namizju ustvari ikona brskalnika, tako lahko brskalnik zaženemo z enostavnim dvoklikom na to ikono.

Slika 24: Izgled brskalnika

3.5. DELOVNO OKOLJE IN PRIVZETE NASTAVITVE

3.5.1. MENIJI

Pregledni meniji nam ponujajo možnosti in nastavitve brskalnika. Ponujajo nam veliko možnosti, zato lahko brskalnik priredimo svojim potrebam in navadam.

Slika 25: Meniji

3.5.1. ORODNA VRSTICA

Orodna vrstica (pospeševalni trak) vsebuje najpogostejše ukaze za brskanje po Internetu.

Pomen ikon:

nazaj	
naprej	
osveži	
ustavi	
domov	
vnos povezav	
začetek prenosa strani	 Pojdi
iskanje z izbranim iskalnikom	

Pod orodno vrstico se nahaja vrstica zaznamkov. Vrstica je namenjena hranjenju tistih strani, ki jih največkrat obiskujemo.

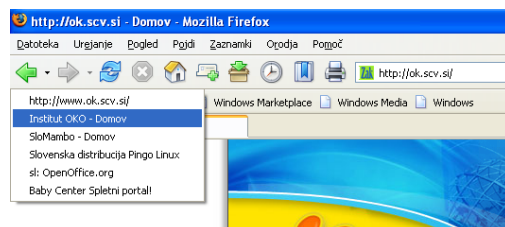
3.5.3. ODPIRANJE SPLETNE STRANI

Če želimo obiskati spletno stran, natipkamo v naslovno vrstico njen internetni naslov, npr. www.institut-oko.si, in nato kliknemo gumb Pojdi ali pritisnemo **Enter**.

3.5.3.1. Uporaba funkcije naprej/nazaj

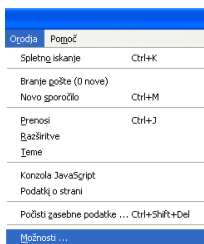
Ob zagonu brskalnika Mozilla Firefox sta ikoni naprej/nazaj obarvani sivo. Sivo so obarvane, ker še nismo obiskali nobene strani, zato ni možen sprehod med obiskanimi stranmi. Po pregledu nekaj strani se puščici obarvata zeleno, kar pomeni, da se lahko vračamo na predhodne strani ali obratno.

Poleg gumba naprej/nazaj nam Mozilla Firefox omogoča tudi hitro vrnitev na že obiskano stran, ki smo jo nedavno obiskali. In sicer z levim gumbom miške kliknemo na mini puščico ob puščici nazaj, prikazal se nam bo meni že prej obiskani strani. Iz priloženega menija poiščemo stran oz. naslov strani, ki jo želimo ponovno obiskati. V nekaj sekundah nas računalnik vrne na izbrano stran.

Slika 26: Izbira že obiskanih povezav

3.5.3.2. Določitev domače strani

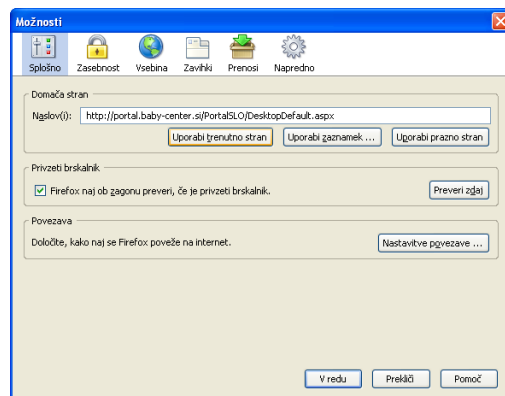

Slika 27: Meni orodja

Domača stran je tista, ki se prikaže vedno, ko zaženemo Mozilla Firefox. Poskrbimo, da bo to stran, ki si jo želimo pogosto ogledovati. Lahko pa imamo za domačo stran tako, ki vsebuje hiter dostop do vseh zelenih informacij. Domačo stran si lahko nastavimo sami.

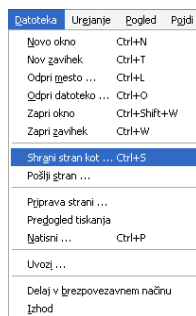
V padajočem meniju **Orodja** odpremo **Možnosti**. Prva izbira, ki nam je na voljo, so možnosti **Splošno**. Tukaj lahko izbiramo možnost domače strani. Izbrana stran se bo naložila ob vsakem zagonu Mozille Firefox

in ob kliku na ikono . Lahko izbiramo med tremi različnimi možnostmi vnosa domače strani. Prva možnost je **Uporabi trenutno stran**, ki nam domačo stran nastavi na trenutno odprto stran v brskalniku. Druga možnost je **Uporabi zaznamek**, kjer lahko izbiramo domačo stran med zaznamki, in tretja možnost je **Uporabi prazno stran**. Pri zadnji izbiri se bo ob zagonu brskalnika odprla prazna stran.

Slika 28: Vrstica za vnos privzete domače strani

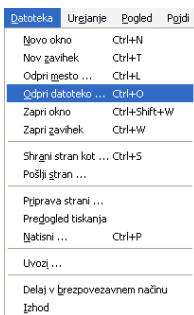
3.5.3.3. Shranjevanje spletne strani

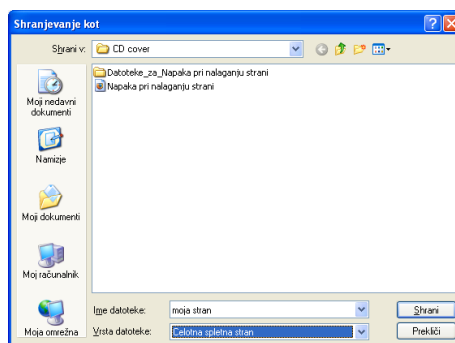
Slika 29: Shranjevanje

V meniju **Datoteka** kliknemo **Shrani stran kot** in dvokliknemo mapo, v katero želimo shraniti stran. V polje **Ime datoteke** vnesemo ime za stran. V polju **Vrsta** izberemo vrsto datoteke. Če želimo shraniti vse datoteke, ki so potrebne za prikaz strani, vključno s slikami, okviri in datotekami s slogi, izberemo **Celotna spletna stran**. Z izbiro te možnosti shranimo vsako datoteko v svoji izvorni obliki. Če

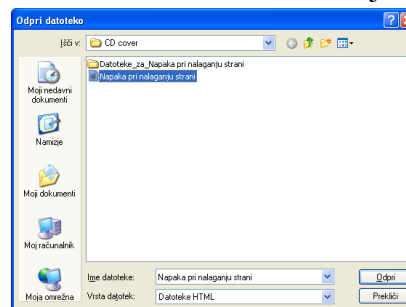
želimo shraniti samo trenutno HTML stran, izberemo **Spletna stran, le XHTML**. Z izbiro te možnosti shranimo informacije na spletni strani, ne shranimo pa slik, zvokov ali drugih datotek. Če želimo shraniti samo besedilo na trenutni spletni strani, izberemo **Datoteka z besedilom**. Z izbiro te možnosti shranimo informacije na spletni strani v obliki gola besedila. Shranjene strani lahko kasneje pregledamo z ukazom **Datoteka | Odpri datoteko**. Lahko jo poiščemo tudi z raziskovalcem in jo odpremo z dvoklikom na ime datoteke.

Slika 31: Odpiranje datotek

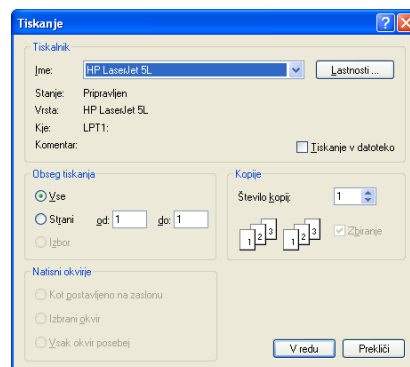
Slika 30: Vnos podatkov za shranjevanje

Slika 32: Izbira datoteke za odpiranje

3.5.3.4. Tiskanje spletne strani

Izberemo ukaz **Datoteka** | **Natisni** ali kliknemo gumb **Natisni** v orodni vrstici. Določimo možnosti za tiskanje. Izbiramo lahko med možnostmi vse, stran od do in izbor. Če imamo možnost tiskanja na več tiskalnikov izberemo ustreznega. Po izbiri in nastavitvah kliknemo na **V redu**.

Slika 33: Tiskanje

3.5.4. PRILAGODITEV ORODNE VRSTICE

Privzete nastavitve Firefoxa skrijejo večino njegovih posebnosti. Verjetno razvijalci niso hoteli, da bi se novi uporabniki česa ustrašili. Pokazane bodo nekatere priporočljive nastavitve (za nekatere nastavitve je potreben ponovni zagon Firefoxa!).

3.5.4.1. Dodajanje gumbov

Privzeto ima Mozilla Firefox samo pet gumbov:

- prejšnja stran
- naslednja stran
- osveži
- ustavi
- domov

Slika 34: Privzeti gumbi

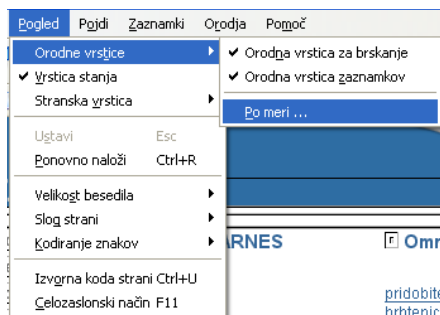
Priporočeno je dodati še naslednjih pet:

- nov zavihek,
- prenosi,
- zgodovina,
- zaznamki,
- tiskanje.

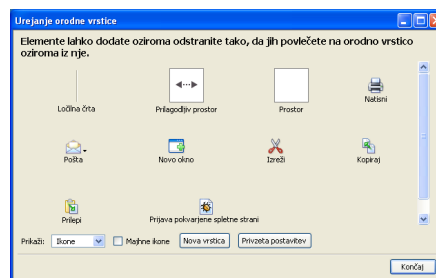
Slika 35: Dodani gumbi

Gumbe dodamo po sledečem postopku:

Slika 35: Dodajanje gumbov

Kliknite na **Pogled**, nato **Orodna vrstica** in **Prilagodi**. Odpre se okno z vsemi možnimi gumbi, ki jih nato samo primete in povlečete (skoraj) kamor koli.

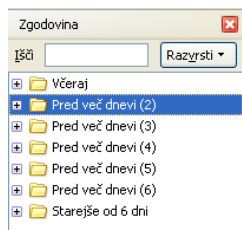
Slika 36: Izbira ustreznih gumbov

Slika 38: Izgled orodne vrstice

3.5.4.2. Iskanje nedavno obiskanih strani (zgodovina)

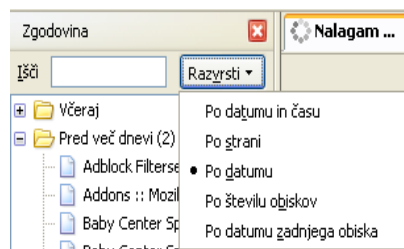
Na voljo je več načinov iskanja spletnih mest in strani, ki smo si jih ogledali v nekaj zadnjih dneh, urah ali minutah. Iskanje strani, ki smo si jo ogledali v nekaj zadnjih dneh:

V orodni vrstici kliknemo gumb - **Zgodovina**. Prikaže se plošča z zgodovino, v kateri so povezave s spletnimi mesti in stranmi, ki smo jih obiskali v preteklih dneh in tednih. Spletno stran prikažemo tako, da v vrstici z zgodovino kliknemo teden ali dan, nato izberemo ustrezno povezavo in jo kliknemo.

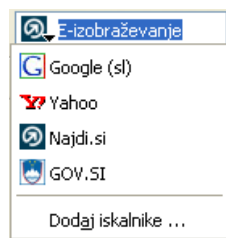
Slika 38: Zgodovina

Če želimo razvrstiti vrstice z zgodovino ali iskati v njej, na vrhu vrstice z zgodovino s klikom na puščico ob gumbu izberemo ustrezno obliko razvrščanja ali v vrstico iskanje vpišemo ustrezne kriterije za iskanje.

Slika 39: Izbira parametrov za prikaz zgodovino

3.5.4.3. Dodajanje iskalnih pogonov

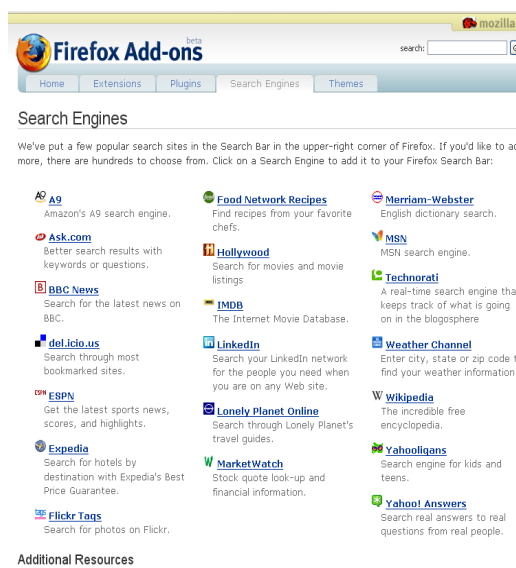
iskalnik v zgornjem desnem kotu. bo potrebno na www.google.com

ako drugo stran z iskalnikom. iskalni pogon, vtipkajte ključne enter. Če ste si namestili slovenski avenske iskalnike že v seznamu!

Slika 42: Izbira dodatnih možnosti za dodajanje iskalnikov

pritisnite ikono v oknu iskalnika in na dnu seznama na **Dodaj iskalnike**. Odpre se vam Mozillina spletna stran s seznamom najbolj priljubljenih iskalnikov, na dnu tega seznama je tudi povezava, na kateri lahko najdete mnogo dodatnih iskalnikov. Po izbiri vašega novega iskalnika, kliknite nanj in v oknu, ki se odpre, pritisnite **V redu**.

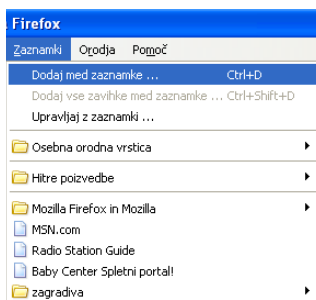

Slika 42: Dodajanje iskalnikov

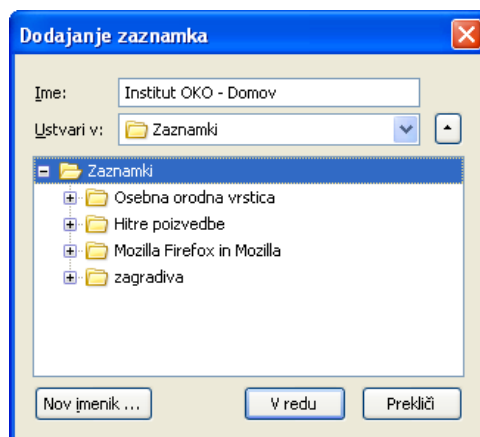
Če vašega priljubljenega iskalnika ni v seznamu, ga lahko zelo enostavno dodate:

- **Rallyo: Roll Your Own Firefox Search Engine!**
Create a personal search engine that provides relevant results from a hand selected list of sites.
- **Browse through more search engines at mycroft.mozdev.org.**
- **Remove a Search Engine with the SearchPluginHacks extension.**

3.5.4.4. Dodajanje zaznamkov

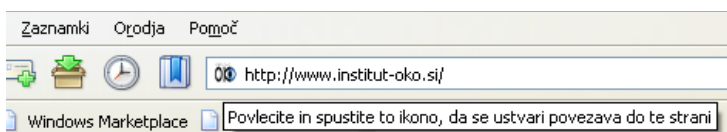

Zaznamke lahko dodajate na vsaj tri načine. Ko ste na strani, ki jo želite dodati pritisnete *Zaznamki* in nato *Dodaj med zaznamke*. V oknu, ki se odpre, izberite, kam želite postaviti zaznamek.

Slika 43: Zaznamki

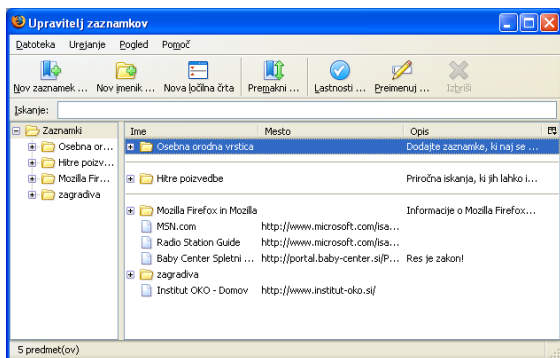
Drugi način je, da "primete" z miško slikico levo od naslova spletne strani in ga povlečete v orodno vrstico.

Slika 45: Hitro dodajanje zaznamkov

Slika 44: Dodajanje zaznamkov

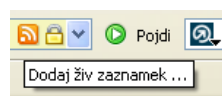
Za najpogosteje obiskane strani lahko zaznamek prenesete pod vrstico za vnos povezav in jih imate tako zmeraj pri roki.

Slika 46: Upravljanje zaznamkov

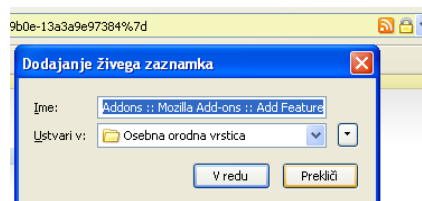
Tretji način je, da pritisnete *Zaznamki* in nato *Upravljanje zaznamkov*. Odpre se vam urejevalnik zaznamkov kjer jih lahko dodajate, odstranjujete, spreminjate, premikate, urejate itd.

3.5.4.5. Dodajanje živih zaznamkov

Slika 47: Živi zaznamki

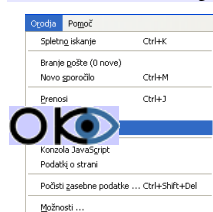
Živi zaznamki so zelo uporabna stvar, če vas zanimajo sveže novice. Ta vrsta zaznamkov vam bo v živo pobrala naslove novic s strani, ki ste jo dodali pod žive zaznamke. Strani, na katere lahko dodate žive zaznamke, prepoznate po oranžnem ikoni v zgornjem desnem kotu statusne vrstice brskalnika.

Slika 48: Dodajanje živih zaznamkov

Kliknite na ikono, nato v oknu *Ustvari v*, ki se odpre, izberite ustrezno mesto zapisa živega zaznamka. Če želite, popravite še ime, nato kliknite *V redu*. Sedaj lahko s klikom na novo dodani zaznamek izberete novico, ki vas zanima, in jo takoj odprete. Vse novice sveta so lahko sedaj od vas oddaljene le en klik!

3.5.4.6. Zamenjava teme

Tema določa videz Firefoxa. Privzeta tema

Slika 49: Zamenjava teme

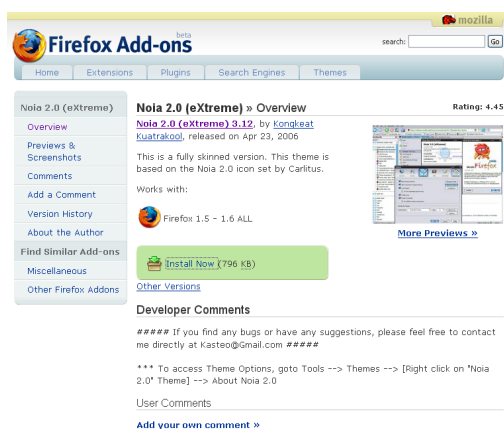

Slika 50: Okno za izbiro in dodajanje tem

je dokaj neprivlačna. Temo zamenjate tako, da kliknete na **Orodja** in **Teme**. Odpre se okno, v katerem si izberete temo, ki jo želite uporabljati.

Če želite dodati temo v seznam, kliknite **Več tem**.

Odpre se stran Firefox Add-ons z izbiro različnih zanimivih tem. Izberemo željeno temo in kliknemo na Install now.

Slika 52: Stran s temami

Prenos teme se prične, nameščanje lahko spremljamo v

Slika 52: Izbira namestitve

Slika 53: Nameščanje teme

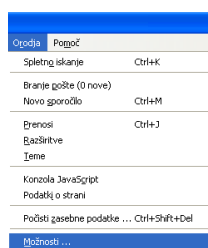
oknu za dodajanje tem. Po končanem prenosu izberemo novo temo in pritisnemo gumb **Uporabi temo**.

Po izbiri zapremo okno in brskalnik, ter ga ponovno zaženemo. Po ponovnem zagonu se pojavi nova tema.

Slika 55: Izbira teme

3.5.4.7. Stalni prikaz zavihka

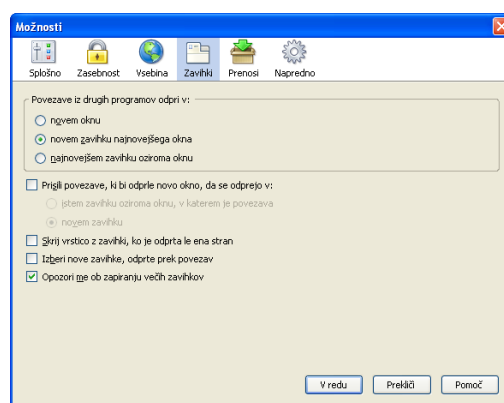

Slika 56: Izbira možnosti

Ta nastavev je dobrodošla, ko se navadite brskati z zavihki. Privzeta nastavev je, če je odprt samo en zavihek, je skrit in vam trenutno gledana stran nato "poskoči" vedno, ko odprete nov zavihek.

To se nastavi na sledeč način: greste pod **Orodja** in **Možnosti**.

V oknu, ki sem vam odpre, izberite ikono **Zavihki** in nato odkljukajte **Skrij vrstico z zavihki, ko je odprta le ena spletna stran**. Potrdite z pritiskom na **V redu** in ponovno zaženite Mozilla Firefox.

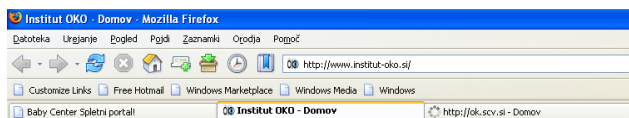
Slika 57: Nastavitve zavihkov

3.5.4.8. Uporaba zavihkov

Uporaba zavihkov sicer ni nastavev je pa dobro, da veste, kako se jih uporablja. Zavihki vam namreč zelo olajšajo in pospešijo brskanje po spletu.

Nov zavihek odprete s klikom na gumb , ki smo ga dodali v orodno vrstico. Če želite nove

zavihke zapreti, kliknite s sredinskim gumbom miške na zavihek in ta se bo zaprl.

Slika 59: Odpiranje strani z zavihki

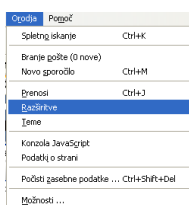
Kdaj jih je dobro uporabljati?

Kadar ne želite izgubiti stika z vašo prvotno stranjo oziroma kadar veste, da se boste nanjo še vrnili.

Primer je klikanje slik v fotogaleriji, pri klikanju po rezultatih iskalnika ali kadar preprosto želite imeti odprtih več strani naenkrat. Recimo, da kupujete nekaj na spletu in imate odprtih več spletnih trgovin istočasno, lahko zlahka primerjate cene ...

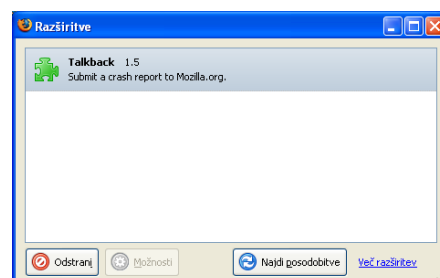
Navadite se jih uporabljati, ne bo vam žal!

3.5.4.9. Razširitve

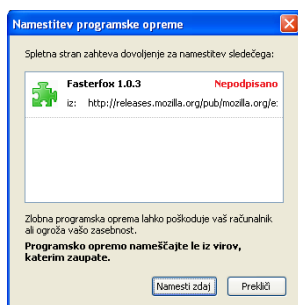

Slika 60: Razširitve

Razširitve omogočajo dodajanje novih funkcij Firefoxu na enostaven način. Razširitev je ogromno in ponujajo različne možnosti. Testno bomo namestili dve razširitvi, ki sta med največkrat prenesenimi in uporabljenimi razširitvami .

Slika 61: Okno za dodajanje razširitev

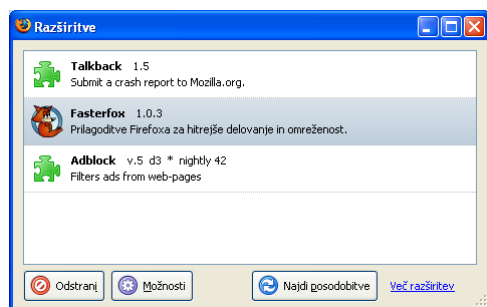
Slika 62: Začetek nameščanja

Dodamo jih tako, da kliknemo na **Orodja** in **Razširitve**, nato pa **Več razširitev**. Odpre se Mozillina spletna stran, na kateri si izberete razširitve. Razširitve lahko iščemo z brskanjem po spletni strani ali pa si pomagamo z iskalnikom, če poznamo ime razširitve. Razširitev enostavno namestite s klikom na izbrano razširitev. Pojavi se okno za namestitev. Kliknemo na gumb **Namesti zdaj**.

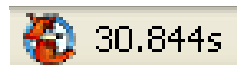
[Other Versions](#)

Slika 63, Izbira namestitve

Slika 64: Nameščene razširitve

Prikazali bomo namestitev "Fasterfox", ki pohitri prenos podatkov in s tem odpiranje spletnih strani in "Adblock," ki nam omogoča blokiranje slik, reklamnih napisov itd. Podrobneje si bomo pogledali razširitev Adblock. Po namestitvi razširitve "Fasterfox", se v desnem spodnjem kotu pojavi ikona

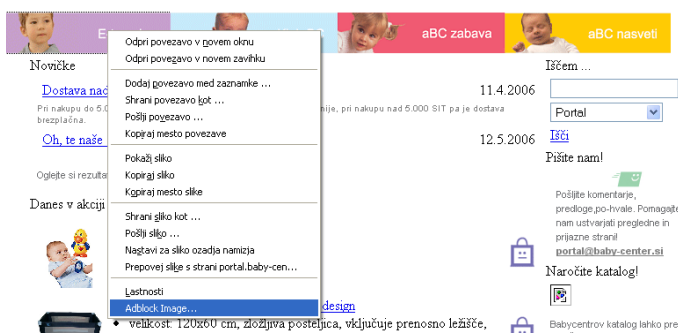

Slika 64: Ikona razširitve Fasterfox

Adblock

S to razširitvijo lahko preprečimo prikazovanje reklamnih napisov, poskakujočih sličic in podobnih motečih zadev. Namestitveni postopek je enak kot za zgornjo razširitev, najdete jo med prvimi desetimi najpriljubljenimi razširitvami.

- Slikico ali napis, ki se ga želimo znebiti, kliknite z desnim miškinim gumbom in izberite **Adblock Image**. Če so slike (reklame) v svojem okvirju, se vam ponudi tudi možnost **Adblock iFrame**. Pri reklamah v flash obliki ali filmčkih se pojavi prosojen zavihek, na katerem piše **Adblock**, nanj pa kliknete z levim miškinim gumbom.

Slika 66: Blokiranje slike

- Ko izberete **Adblock Image** ali **Adblock iFrame** ali ko kliknete na **Adblock** zavihek, se pojavi okno, v katerem izberete **OK**. Na ta način boste preprečili prikaz dotični sliki (reklami), če se pa želite znebiti vseh reklam, uporabite zvezdico: izbrišite ime datoteke in namesto nje napišite zvezdico (*).

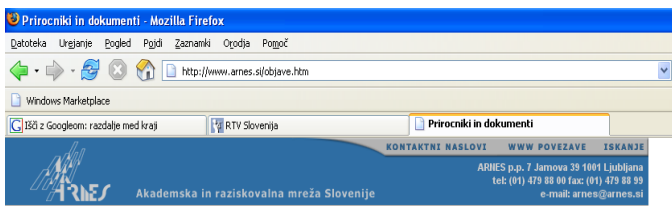

Slika 67: Odstranjena slika

V nadaljevanju si bomo pogledali še nekaj dodatnih možnosti, ki jih lahko nastavimo v Mozilli Firefox.

4. PREDNOSTI BRSKALNIKA MOZILLA FIREFOX

4.1. BRSKANJE Z ZAVIHKI – HITREJE, UDOBNEJE, PREGLEDNEJE

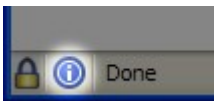
Okno brskalnika z odprtimi tremi zavihki. Brskanje z zavihki vam bo spremenilo življenje! Povezave na spletni strani lahko odprete v zavihkih v ozadju in jih obiščete, ko ste pripravljeni. Močno vam olajša pregled nad odprtimi stranmi, saj vam omogoča, da si vse ogledate znotraj enega okna. Premikanje med zavihki je zelo

enostavno - za ogled strani preprosto kliknete na željen zavihek. Zavihki se naložijo v ozadju, zato lahko brskate po spletu hitreje - in pregledneje. Povezavo odprete v novem zavihku tako, da pritisnete na srednji miškin gumb in sočasno držite pritisnjeno tipko Ctrl.

Z zavihki je splet hitrejši in bolj učinkovit. Lahko se osredotočite na branje vsebine strani ne da bi razmišljali o zamenjavi oken. Medtem ko berete vsebino strani, se v ozadju v zavihkih že nalagajo povezave, ki ste jih sprožili. Ko ste pripravljeni, da jih preberete, so že naloženi in vam ni treba čakati.

Čeprav se ideja sliši zelo preprosto, pomeni brskanje z zavihki pravo revolucijo v načinu brskanja. Mozilla Firefox ponuja najbolj preprosto in najbolj učinkovito različico brskanja z zavihki, ki je danes na voljo.

4.2. ZAVRAČANJE POJAVNIH OKEN

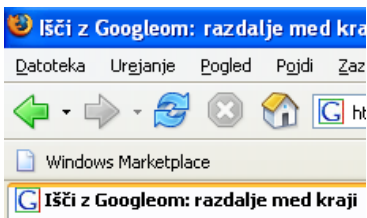

Ikona prikazuje, da je Mozilla Firefox preprečil odprtje pojavnega okna.

Znebite se nadležnih oglasov v oknih! Mozilla Firefox učinkovito zaustavi nezaželena pojavna okna, kljub temu pa še vedno prikazuje tista, ki jih želite videti. Zavračanje pojavnih oken in preprost upravljalnik sta preprosta za uporabo.

Nekatere strani uporabljajo pojavna okna v dobrohotne namene. Ko Mozilla Firefox zavrne pojavno okno, se v vrstici stanja pojavi posebna ikona. S klikom nanjo odprete seznam naslovov oken, ki jih je brskalnik zaustavil, med katerimi lahko izberete tista, ki jih želite videti.

4.3. PRILAGODLJIVE ORODNE VRSTICE

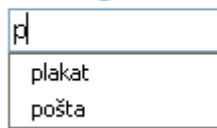
Orodne vrstice si lahko prilagodite, kot vam najbolj ustreza.

Orodne vrstice so povsem prilagodljive, torej omogočajo dodajanje in odstranjevanje gumbov, iskalnih polj, zaznamkov ... ter ustvarjanje lastnih orodnih vrstic.

Vse predmete v orodni vrstici lahko premaknete v eno samo vrstico, tako da prihranite prostor na zaslonu za vsebino spletnih strani. Prav tako lahko izbirate med majhnimi in velikimi ikonami, ikonami z besedilom in samo besedilom. Preprosto izberite **Pogled > Orodne**

vrstice > Po meri ... in si prikrojite Mozilla Firefox, kot vam najbolj ustreza.

4.4. IZBOLJŠANE MOŽNOSTI ISKANJA

Mozilla Firefox vam pomaga pri izpolnjevanju obrazcev in si zapomni vaše iskalne nize.

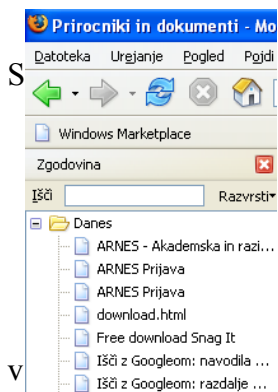
Eno izmed najbolj pogostih opravil na spletu je iskanje. To so spoznali tudi razvijalci Mozilla Firefoxa, ko so oblikovali brskalnik, in rezultat je brskalnik s trenutno najboljšimi iskalnimi sposobnostmi.

Desno v orodni vrstici je vrstica za iskanje, ki naredi spletno iskanje dostopnejše in udobnejše. Preprosto pritisnite kombinacijo tipk Ctrl+K ali kliknite v vrstico za iskanje, vnesite iskalni niz in pritisnite **Enter**. Podpira

možnost "**Najdi na tej strani**", iskanje z iskalnikom Google.

Možnost samodejne dopolnitve si zapomni vaše iskalne nize in strani, ki ste jih obiskali. Deluje celo na spletnih obrazcih! Že med samim pisanjem vam bo dajala odlične predloge.

4.5. HITRA IN UDOBNA STRANSKA VRSTICA

Stranska vrstica ponuja številne udobnosti, o katerih lahko pri drugih brskalnikih le sanjate.

pomočjo stranske vrstice v Mozilla Firefoxu lahko dostopite do številnih uporabnih stvari. Preko **Vrstice za zaznamke** lahko z miško na preprost način upravljate zaznamke. Preprosto povlecite zaznamek na novo mesto in sprememba bo opazna takoj tudi v meniju Zaznamki. Desno-kliknite zaznamek, če želite dostopiti do več možnosti.

Z **Vrstico za zgodovino** lahko na preprost način obiščete strani, ki ste jih že prej obiskali. Povezave so urejene po časovnem zaporedju, kar vam daje odličen pregled. Če iščete točno določeno stran, vnesite nekaj ključnih besed polje **Išči:** in pritisnite **Enter**!

Za nadaljevanje odkrivanja »ognjene lisice« si lahko pomagate s spletnim naslovom: <http://mozilla.lugos.si/MFH/index.html>

5. NAČINI ISKANJA

Stavek, ključne besede :

- vremenska napoved za primorje
- zgodovina Slovencev
- jezikovne tehnologije
- devizni tečaji

Velika začetnica (iskalnik ne razlikuje med velikimi in malimi črkami):

- Sava
- Samo
- IBM

5.1. ZAHTEVNEJŠE TEHNIKE ISKANJA

Iskalnik omogoča tudi zahtevnejše tehnike iskanja. Ker je osnovno iskanje že dovolj "inteligentno", po naših izkušnjah uporaba zahtevnejših tehnik pride do izraza le v posameznih primerih iskanja.

5.1.1. "FRAZA"

"Aleš Milena" (ime priimek)

Ker osnovno iskanje že upošteva razmik med besedami (proximity) in zadetke, kjer so le-te bližje ena drugi, razvrsti višje, narekovaji pridejo do izraza le v primeru, če se zahteva vrstni red besed.

5.1.2. "KLICAJ"

!mize

Preprečimo, da bi iskalnik iskal po vseh slovničnih oblikah vpisane besede - miza, mize, mizi, mizo, miz, mizi ...

5.1.3. "PLUS/MINUS +/-"

- beseda naj se ne pojavi v zadetkih

+ zadetki morajo vsebovati besedo (to je privzeti način iskanja)

Zvezdica, vprašaj * ?

Npr. in?titut* => ? nadomesti eno neznano črko; * nadomesti več neznanih črk

5.1.4. "AND, OR, NOT"

(France Prešeren) and not KUD

Za navdušence, ki ne morejo brez logičnih izrazov.

5.1.5. "PO POLJIH"

#polje iskana_beseda

#polje [vrednost_od vrednost_do]

Išče po poljih. V zbirki WWW strani so dostopna polja: #url, #anchortext, #text, #length, #modified, #title, #keywords, #abstract

6. NALOGE ZA PONOVIŠČE

- V svetovnem spletu poiščite podjetja, ki se v Nemčiji ukvarjajo s proizvodnjo avtomobilov. Išcite z uporabo naprednega načina iskanja na iskalniku »www.altavista.com«. Stran uporabe iskanja obvezno shranite med priljubljene v novo mapo »IZ26«. Poiščite logotip podjetja »Erico« iz Velenja in ga shranite v novo mapo »C:\Vaja_Internet\Eriko« z imenom »erico«. Vsaj tri uspešno najdene rezultate iskanja vstavite v mapo med priljubljenimi »IZ26«.
- V svetovnem spletu poiščite podjetja, ki se v Sloveniji ukvarjajo s prodajo živil preko interneta. Išcite z uporabo naprednega načina iskanja na iskalniku »www.najdi.si«. Stran uporabe iskanja obvezno shranite med priljubljene v mapo »ZivilaAA«. Logotip iskalnika najdi.si shranite v mapo »C:\Vaja_Internet\AA« z imenom »LogoNajdi«. Vsaj tri uspešno najdene rezultate iskanja (povezave) vstavite v mapo »ZivilaAA« (priljubljene v brskalniku).
- V svetovnem spletu poiščite podjetja, ki se v Sloveniji ukvarjajo s prodajo avtomobilov »Renault«. Išcite z uporabo naprednega načina iskanja na iskalniku »www.najdi.si«. Stran uporabe iskanja obvezno shranite med priljubljene v novo mapo »AB10«. Sliko vsaj enega avtomobila (katerega koli) shranite v mapo »C:\Vaja_Internet\AB10« z imenom »Avto«. Vsaj tri uspešno najdene rezultate iskanja (povezave) vstavite v mapo priljubljenih povezav »AB10«.
- V svetovnem spletu poiščite podjetja, ki se v Sloveniji ukvarjajo s prevozništvom. Išcite z uporabo naprednega načina iskanja na iskalniku »www.najdi.si«. Stran uporabe iskanja obvezno shranite med priljubljene v mapo »BC10«. Sliko vsaj enega logotipa prevoznika (kateregakoli) shranite v mapo »C:\Vaja_Internet\BC102« z imenom »Prevoznik«. Vsaj tri uspešno najdene rezultate iskanja (povezave) vstavite v mapo priljubljenih povezav »BC10«.
- V svetovnem spletu poiščite podjetja, ki se v Sloveniji ukvarjajo z borznim posredovanjem (prodajo in odkupom delnic). Išcite z uporabo naprednega načina iskanja na iskalniku »www.najdi.si«. Stran uporabe iskanja obvezno shranite med priljubljene v novo mapo »2XY19«. Sliko vsaj enega logotipa podjetja (rezultat iskanja) shranite v mapo »C:\Vaja_Internet\XY19« z imenom borza. Vsaj tri uspešno najdene rezultate iskanja (povezave) vstavite v mapo priljubljenih povezav »XY19«.
- V svetovnem spletu poiščite podjetja, ki se v Sloveniji ukvarjajo z računalniškim izobraževanjem. Išcite z uporabo naprednega načina iskanja na iskalniku »www.najdi.si«. Stran uporabe iskanja obvezno shranite med priljubljene v novo mapo »YZ19«. Sliko vsaj enega logotipa podjetja (rezultat iskanja) shranite v mapo »C:\Vaja_Internet\YZ19« z imenom »Sola«. Vsaj tri uspešno najdene rezultate iskanja (povezave) vstavite v mapo priljubljenih povezav »YZ19«.
- V svetovnem spletu poiščite podjetja, ki se v Sloveniji ukvarjajo z bančnimi storitvami. Išcite z uporabo naprednega načina iskanja na iskalniku »www.najdi.si«. Stran uporabe iskanja obvezno shranite med priljubljene v novo mapo »XY19«. Sliko vsaj enega logotipa podjetja (rezultat iskanja) shranite v mapo »C:\Vaja_Internet\XY19« z imenom »banka«. Vsaj tri uspešno najdene rezultate iskanja (povezave) vstavite v mapo priljubljenih povezav »XY19«.

- V svetovnem spletu poiščite podjetja, ki se v Sloveniji ukvarjajo s proizvodnjo pohištva. Iščite z uporabo naprednega načina iskanja na iskalniku »www.najdi.si«. Stran uporabe iskanja obvezno shranite med priljubljene v mapo »YZ19«. Sliko vsaj enega logotipa podjetja (rezultat iskanja) shranite v mapo »C:\Vaja_Internet\YZ19« z imenom »Pohistvo«. Vsaj tri uspešno najdene rezultate iskanja (povezave) vstavite v mapo priljubljenih povezav »YZ19«.
- V svetovnem spletu poiščite podjetja, ki se na Hrvaškem ukvarjajo s proizvodnjo peciva. Iščite z uporabo naprednega načina iskanja na iskalniku »www.altavista.com«. Stran uporabe iskanja obvezno shranite med priljubljene v novo mapo »KO26«. Poiščite logotip podjetja »Termoelektrarne Šoštanj« in ga shranite v novo mapo »C:\Vaja_Internet\KO26« z imenom »tes«.
- V svetovnem spletu poiščite podjetja, ki se v Sloveniji ukvarjajo z zdraviliškim turizmom. Iščite z uporabo naprednega načina iskanja na iskalniku »www.najdi.si«. Stran uporabe iskanja obvezno shranite med priljubljene v mapo »F28«. Sliko vsaj enega zdravilišča (katerega koli) shranite v mapo »C:\Vaja_Internet\F28« z imenom »Dopust«. Vsaj tri uspešno najdene rezultate iskanja (povezave) vstavite v mapo priljubljenih povezav »F28«.
- V svetovnem spletu poiščite podjetja, ki se v Sloveniji ukvarjajo s prodajo elektronskih komponent. Iščite z uporabo naprednega načina iskanja na iskalniku »www.najdi.si«. Stran uporabe iskanja in vsaj tri uspešno najdene rezultate iskanja (povezave) shranite med priljubljene v novo mapo med priljubljenimi z imenom »I14«. Logotip podjetja »Conrad« shranite v mapo »C:\Vaja_Internet\I14« z imenom »LogoConrad«.
- V svetovnem spletu poiščite podjetja, ki se v svetu ukvarjajo s prodajo tiskalnikov. Iščite z uporabo naprednega načina iskanja. Stran uporabe iskanja in vsaj še tri uspešno poiskane povezave vstavite med priljubljene v mapo »IJ23«.
- V svetovnem spletu poiščite podjetja, ki se v svetu ukvarjajo s finančnim svetovanjem. Iščite z uporabo naprednega načina iskanja. Stran uporabe iskanja in vsaj še tri uspešno poiskane povezave vstavite v zaznamke pod mapo »IK56«. Poiščite in shranite logotip podjetja »Premogovnik Velenje« v mapo »C:\Vaja_Internet\St25« pod imenom »Logo_Premog«.
- V svetovnem spletu poiščite podjetja, ki se v svetu ukvarjajo z borznim posredništvom. Iščite z uporabo naprednega načina iskanja. Stran uporabe iskanja in vsaj še tri uspešno poiskane povezave vstavite v priljubljene znotraj mape »J4«. Poiščite in shranite logotip »Občine Velenje« v mapo »C:\Vaja_Internet\St74« pod imenom »Logo_Obcina«.
- V svetovnem spletu poiščite podjetja, ki se v Sloveniji ukvarjajo s proizvodnjo vrtnih paviljonov oz. garnitur. Iščite z uporabo naprednega načina iskanja na iskalniku »www.altavista.com«. Stran uporabe iskanja obvezno shranite med priljubljene v novo mapo »JUN_INF3«. Sliko vsaj enega logotipa podjetja (rezultat iskanja) shranite v mapo »C:\Vaja_Internet\SLIKA« z imenom »LOGO_VRT«.

7. POGOJI UPORABE

Vse pravice so pridržane. Gradiva so zaščitene s pravicami intelektualne lastnine. Gradiva je dovoljeno uporabljati izključno samo za vašo osebno - nekomercialno rabo in nekomercialna izobraževanja, pod pogojem, da v kopijah gradiv ohranite vse pravne poduke o avtorskih in drugih pravicah iz naslova lastništva, ki so v izvornikih gradiv. **Vsako drugo distribuiranje, spreminjanje gradiv ali kakršenkoli drug način brez predhodnega pisnega dovoljenja, je prepovedan. Prepovedana je uporaba gradiv za komercialna izobraževanja,** lahko pa se uporabljajo za izobraževanja v procesih splošne vzgoje in izobraževanja (v šolstvu). Gradiva so zaščitena z avtorskimi pravicami in vsakršna nepooblaščen uporaba gradiv je lahko kršitev zakonodaje, ki ureja avtorske pravice. Če prekršite katerega od navedenih pogojev, vam avtomatično preneha veljati dovoljenje za uporabo tega gradiva in ga morate nemudoma uničiti.

Osebna raba:

Gradiva lahko uporabljate neomejeno brez kršitev pri osebni izobraževanju (samoizobraževanju), ne glede ali ste fizična ali pravna oseba.